

Рівненський державний гуманітарний університет

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ
ФІЛОЛОГІЇ. ІНОЗЕМНІ МОВИ**

Збірник наукових праць

**Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету**

Випуск 2

Рівне – 2011

ББК 81.2
А-43
УДК: 81'243

Актуальні проблеми сучасної філології. Іноземні мови: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 2. – Рівне: РДГУ, 2011. – 108 с.

Збірник наукових праць містить статті з теоретично-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Мороз Людмила Володимирівна

– кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович

– професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор Рівненського державного гуманітарного університету.

Вокальчук Галина Миколаївна

– доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Гороть Євгенія Іванівна

– доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки).

Архангельська Алла Мстиславівна

– доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету).

Тищенко Олег Володимирович

– доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Шульжук Каленик Федорович

– доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Оляндер Луїза Костянтинівна

– доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки).

Захарчук Ірина Василівна

– доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Безкоровайна Ольга Володимирівна

– доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Стеріополо Олена Іванівна

– доктор філологічних наук, професор (Київський національний лінгвістичний університет).

Зимомря Микола Іванович

– доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький педагогічний університет ім. Івана Франка).

Павлова Ольга Іванівна

– кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Терещенко Тетяна Вікторівна

– кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Адах Наталія Арсенівна

– кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Ніколайчук Галина Іванівна

– кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Сербіна Тетяна Георгіївна

– кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 7 від 25.02.2011 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т.п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

індивідуальний навчальний план, який забезпечує свободу вибору студентом індивідуальної освітньої траєкторії (незалежно від територіального розташування закладу освіти).

По-друге, за умовами Болонського процесу студент має право один рік навчатися в одному ВНЗ, і на основі перенесення кредитних одиниць або залікових модулів перейти або навіть переїхати в інший. Щоб реалізувати таку можливість знову ж таки необхідно володіти іноземною мовою [3, 5].

По-третє, можливість зіставлення освітніх програм відповідно до Болонського процесу передбачає підвищення рівня мобільності. У межах освіти іноземним мовам в Україні мобільність надзвичайно низька. Але все ж таки саме вона залишається пріоритетним напрямком. Розвиток мобільності міг би стимулювати ВНЗ формувати і підтримувати високий рівень якості навчання іноземним мовам. Позитивними чинниками академічної мобільності є розширення університетської співпраці, контактів факультетів і кафедр іноземних мов як у межах України, так і за кордоном, підвищення кваліфікації викладачів.

Але інноваційні підходи до організації навчання іноземним мовам, а саме: англійській мові, мають низку невіршених питань.

Вироблення єдиних підходів до вивчення іноземних мов у руслі Болонського процесу гальмується відокремленістю та навіть відсутністю регіональних центрів, повільним поширенням позитивного досвіду, відсутністю відкритого доступу до регіональних досліджень, відкритого публічного архіву даних, єдиного інформаційного середовища. Кожний регіон окремо проводить свої конференції, видає свої збірники, навчальні посібники, що, як правило, не доходять до центру чи інших регіонів. У зв'язку з цим залишається невіршеною проблема різного рівня якості вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах освіти.

Коли йдеться про зв'язки із закордонним філологічним співтовариством, варто підкреслити їх певну активізацію, проте в цілому вони ситуативні, нерегулярні й не чинять суттєвого впливу на розвиток української вищої гуманітарної освіти. Слабкість зв'язку на всіх рівнях вступає в суперечність з тими глобальними тенденціями, які передбачені Болонською декларацією щодо створення єдиного європейського поля вищої освіти. Тому в перспективі розвитку нашої філологічної, гуманітарної освіти є вироблення єдиних вимог до побудови освітніх програм та їх якості, виокремлення у споріднених стандартах спільних елементів змісту з оцінюванням трудомісткості їх опанування в залікових одиницях. Тут також варто зазначити, що спільні підходи до якості освіти в українських і закордонних ВНЗ можуть бути вироблені завдяки аналізу і співставленню детальної інформації про структуру і специфіку вивчення іноземних мов як в українських, так і в закордонних вищих навчальних закладах.

Таким чином, необхідною умовою є поглиблене і якісне вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах як гуманітарного, так і економічного профілів, сумісність і порівнянність освітніх програм.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрієвська В.В. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в Європейський освітній простір. – К.: Вища школа. – 4 с.
2. Болонський процес у фактах і документах (Сорбонна-Болонья-Саламанка-Прага-Берлін) / Упорядники: Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубінко В.В., Бабин І.І. – Тернопіль: Вид-во «Економічна думка» ТАНГ, 2003. – 39 с.
3. Педагогічні умови запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу: Монографія. – К.: ТОВ «Освіта України», Коо, 2005. – 5 с.

Резюме. В статті йде про вивчення англійської мови, однієї з основних потреб, однією з яких є підвищення мобільності громадян, по кредитно-модульній технології в Україні, яка супроводжується рядом труднощів.

Ключові слова: євроінтеграція, Болонська конвенція, мобільність.

The summary. The article concerns about studying language one of central statements of which is rising the mobility, using credit-module technology in Ukraine is followed up with different difficulties.

Key words: evrointegration, Bologna convention, mobility.

Одержано редакцією 21.01.2011 р.

УДК: 81'243'271-057.875(07)

О.В. КАСАТКІНА

ФОРМУВАННЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ (АНГЛІЙСЬКОЇ) МОВИ

Резюме. У статті мова йде про актуальність звернення до проблеми формування лінгвістичної культури в контексті навчання іноземної мови. Автор здійснює аналіз поняття "лінгвістична культура", розглядає його складові та окреслює шляхи формування лінгвістичної культури студентів в процесі вивчення англійської мови.

Ключові слова: культура, мова, лінгвістична культура, компоненти лінгвістичної культури, спілкування, освіта, компетентність.

Сьогодні можна помітити зростання актуальності проблем культурного розвитку особистості. Особистість, що розвивається, знаходиться у складній соціокультурній ситуації, оскільки постійно зазнає впливу нових ідей та цінностей, різноманітних культурних форм, стилів, напрямків. У зв'язку з цим система освіти не може обмежитися лише трансляцією готових культурних норм і готового наукового знання. Сучасна

освіта своїм пріоритетом повинна вбачати виховання такої особистості, яка була б здатна орієнтуватись у складному соціокультурному просторі, вміла набути та сформувати власну систему культурних цінностей, була компетентною у міжособистісній та професійній комунікації.

Сучасне студентство часто відчуває труднощі у процесі здійснення спілкування іноземною мовою, що часто пов'язане з недостатньо високим рівнем сформованості лінгвістичної культури, а саме: а) несформованістю мовної системи лексичних одиниць з національно-культурною семантикою; б) відсутністю вміння вилучати інформацію з автентичної літератури; в) незнанням соціокультурних моделей поведінки, культурного, семіотичного етнічного фону; г) нестійкою мотивацією до пізнавальної діяльності [4].

У сучасній педагогічній науці сформувався цілий ряд напрямків, які займаються проблемами формування комунікативної культури (О.Г. Абрамкіна, Є.М. Верещагін, М.С. Каган, В.Г. Костомаров, Л.Л. Федорова, D.C. Kochan, Z.Ulrich та ін.). При цьому аналіз сучасних педагогічних концепцій засвідчує, що на сьогодні існують різні визначення "культурного" компонента у структурі комунікативної культури – лінгвістичний, соціокультурний, лінгвокраїнознавчий, національно-культурний тощо. Подібні розбіжності обумовлені як різними підходами дослідників до визначення ролі й місця відомостей про культуру у процесі вивчення іноземних мов, цілями та задачами дослідження тих чи інших факторів взаємодії мови та культури у навчальному процесі, так і різними позиціями, яких дотримуються дослідники при описі явищ взаємодії мови і культури (Є.М. Верещагін, В.В. Воробйов, В.І. Колесов, В.Г. Костомаров та ін.). Суттєве значення у висвітленні проблеми посідають праці, що розкривають загально філософський аспект формування лінгвістичної культури. Загальнотеоретичні аспекти досліджуваного феномена у педагогіці відображені в роботах О.С. Газмана, І.Д. Зверева, Д.І. Ізаренкова, І.Ф. Ісаєва, та ін. У сучасних педагогічних і психологічних дослідженнях все чіткіше усвідомлюється значення культурних феноменів у становленні особистості. Питання мовної культури завжди було предметом дослідження, у першу чергу, мовознавців (В.В. Виноградова, І.І.Огієнка, О.О. Потєбні), які розглядали мову в системному аспекті. Питання про країнознавчий, лінгвокраїнознавчий та соціокультурний аспекти навчання іноземних мов, про зміст культури мови, мовлення та комунікативної компетенції знайшло теоретичне і методичне обґрунтування у працях багатьох учених (М.А. Аріян, Є.М. Верещагін, Н.І. Гез, І.О. Зимня, В.Г. Костомаров, О.О. Леонт'єв, Ю.І. Пассов, В.М. Топалова, P.Adler, D.Brown, E.Hall, R.Lado та ін.).

Разом з тим, проблема формування лінгвістичної культури студентів є недостатньо висвітленою. Існує потреба в уточненні особливості її змісту, розкритті можливості професійно спрямованого навчання іноземної мови у процесі формування лінгвістичної культури, не розробленими залишаються критерії її об'єктивної оцінки.

Культура мови та мовлення як складові загальної культури є одним із найважливіших показників цивілізованості суспільства. Процес опанування мови та її культури пов'язаний зі здобуттям навичок правильно розмовляти й писати, точно висловлювати свою думку, активно використовувати мовні знання, грамотно застосовувати їх. Досконале володіння мовою стає важливим компонентом підготовки майбутніх фахівців.

Співвідношення між мовою і культурою у сучасних науках цілком доведено і не викликає особливих дискусій [5; 9]. Завжди підкреслюється, що це різні, але співвідносні поняття, адже при спілкуванні іноземною мовою, для її розуміння потрібні знання культурно-специфічного використання виразів. Мова є найважливішим інструментом буття кожної людини у культурі, зокрема буття професійного, а, кажучи конкретніше, – професійної діяльності та професійного спілкування [1]. Саме тому, під час навчання іноземної мови лінгвістична культура та компетентність формуються у студентів не лише завдяки висвітленню культурної, країнознавчої інформації засобами мовних одиниць, а й через навчання сприйняття мовної одиниці на фоні образу, аналогічного тому, що присутній у свідомості носія мови та культури. Образ, на якому будується семантика слова чи фразеологізму, створюється послідовно у процесі роботи над значенням мовної/мовленнєвої одиниці й виникає у всій повноті, коли студент зустрічає цю одиницю в тексті, висловлюванні.

Лінгвістична культура – це цілісна система трьох взаємопов'язаних компонентів, таких як країнознавча культура, лінгвокраїнознавча культура та соціолінгвістична культура.

Країнознавча культура – це знання про народ-носія мови, про національний характер, суспільно-державний устрій, історико-культурний досвід, здобутки в галузі освіти, культури, про особливості побуту, традиції, звичаї, – загалом весь сукупний науковий матеріал про країну, мова якої вивчається [5, 46].

Соціолінгвістична культура – специфічна система суб'єкт-суб'єктних відносин у конкретному соціумі й у конкретній соціально-мовленнєвій ситуації, адже для іншомовного спілкування надзвичайно актуальним є орієнтування у системі норм і оцінок, прийнятої у певній країні, соціумі.

Лінгвокраїнознавча культура – здатність сприймати мову в її культурноносній функції. Це цілісна система уявлень про традиції, звичаї, реалії народу, країни, мова якого вивчається, що дозволяє студентам співвідносити з мовними одиницями ту ж саму інформацію, що й носії мови. Відповідно у навчанні іноземної мови головним об'єктом є не країна, а фонові знання носіїв мови, в узагальненому вигляді їх культура.

Як форма соціальної пам'яті мова є справжнім дзеркалом суспільного життя і національної культури. У мові відбивається життя суспільства, тому вона є відображенням суспільної свідомості. Саме тому пріоритетом у процесі оволодіння іноземною мовою є проникнення у культуру того народу, мова якого вивчається, в систему його світосприйняття, оскільки мова і культура нероздільні [5]. Головною метою при цьому є не

стільки знайомство з мовленнєвими реаліями (словами-реаліями), скільки розуміння тієї системи понять, яка складалась протягом століть у певній країні, розуміння „способу життя” (Р.Ладо), адже існує тісний взаємозв'язок: з одного боку, майже не можливо зрозуміти мову, не маючи уявлення про життя народу, який цією мовою розмовляє, а з іншого – необхідно вивчати мову, щоб пізнати цей народ із різних боків: етнічного, історичного, територіального, культурного та соціального.

Лінгвістична культура – це здатність аналізувати культуру носіїв мови, їх ментальність через лінгвістичні та екстралінгвістичні фактори, формувати національно-мовну картину культури, що вивчається, а також асимілювати дану культуру для плідної міжкультурної комунікації, тобто здатність вести діалог з представниками даної культури, беручи до уваги всі визнані в ній норми, правила, цінності, та діючи адекватно очікуваним культурним моделям.

Отже, *лінгвістична культура* – це інтегративне утворення, яке включає: знання мовної системи та теоретичних відомостей про мовні одиниці; країнознавчі та фонові знання; вміння співвідносити мовні засоби з метою та умовами спілкування, тобто з комунікативно-мовленнєвою ситуацією; вміння організовувати мовленнєве спілкування з урахуванням соціальних норм поведінки, прийнятих у носіїв мови; уміння використовувати мовні засоби відповідно до національно обумовленої специфіки їх вживання.

Лінгвістична культура – це інтегральне особистісне утворення, яке поєднує в собі структурні та функціональні компоненти, а також інваріантні характеристики, які відображають сукупність мовних, лінгвокраїнознавчих, соціально-культурологічних знань, навичок і вмінь, які набуваються в процесі оволодіння мовою як функціонуючою системою і перекладом її на технічний рівень, регулюючий комунікативне спілкування [4].

Всі компоненти лінгвістичної культури взаємопов'язані через поняття культурного та соціального контекстів. Якщо контекст культури передбачає знання реалій, загальних для всього народу-носія мови, то соціальний контекст – це знання конкретних соціальних умов спілкування, прийнятих у країні, мова якої вивчається. Отже, лінгвістична культура є вмінням людини усвідомлено враховувати знання культурного і соціального контекстів країни у процесі іншомовного спілкування.

Зауважимо, що *іншомовна лінгвістична культура* – це не пристосування людини до нової культури, а набуття нею знань про звичаї, норми, цінності, стереотипи поведінки іншого народу не ізольовано від рідної культури, це усвідомлення та розуміння стосунків між “світом, з якого приходиш” і “світом, до спільноти якого прагнеш” [8, 67]. Л.В. Щерба зазначив, що “Вивчаючи іноземну мову того чи іншого народу, ми вивчаємо ... систему понять, через які він сприймає діяльність. Вивчаючи цю систему і свідомо порівнюючи її з нашою власною, ми краще розуміємо останню” [9, 33].

З метою розвитку та формування лінгвістичної культури студентів необхідно враховувати умови її формування, закладені у навчальний процес. Формування лінгвістичної культури виявляється надзвичайно важливим за умови відсутності мовного середовища, що, власне, закладено вже в понятті „іноземна мова”. „Іноземна мова” – це мова, носіїв якої немає або практично немає в оточуючому мовному середовищі [6, 219]. А тому процес оволодіння цією мовою є спланованим і контрольованим. Відтак, і процес розвитку та формування лінгвістичної культури особистості має бути спрямованим на навчання у характерних для спілкування цілях і мовленнєвих ситуаціях або максимально наближених до них. У розумінні мовленнєвої ситуації ми виходимо з поширеного у психолінгвістиці тлумачення її як сукупності мовленнєвих і не мовленнєвих умов, необхідних і достатніх для того, щоб здійснити мовленнєву дію [7, 155-156]. Важливо, щоб навчальна мовленнєва ситуація була похідною від завдання мовленнєвого спілкування, зокрема від реальної ситуації, в якій може опинитись студент, коли він буде змушений вести себе певним чином. Отже, доцільно згадати Л.В. Щербу, який, перераховуючи практичні завдання, для розв'язання яких необхідне володіння іноземною мовою, надавав важливого значення вмінню висловити свої бажання, задати найпростіші запитання і зрозуміти відповіді на них [9], що і є показником вміння спілкування з носіями мови.

Формування лінгвістичної культури студентів буде успішним, якщо: 1) цей процес складається з кількох етапів, які відповідають логіці розвитку лінгвістичної культури, і на кожному з них один із структурних компонентів буде виокремлений як пріоритетний у відповідності до ієрархічної взаємопідлеглості: на першому етапі комплекс педагогічних засобів орієнтований на розвиток когнітивного компонента, на другому – аксіологічного, на третьому – мотиваційно-поведінкового, і на заключному етапі – особистісно лінгвістичної культури майбутніх спеціалістів; 2) викладання іноземної мови є безперервним процесом, що здійснюється в рамках лінгвосоціокультурного підходу з позицій міжкультурної комунікації, ґрунтується на принципі діалогу культур і врахуванні особливостей суб'єктів навчального процесу; 3) здійснюється моніторинг як результатів, так і процесу просування студентів до високого рівня володіння лінгвістичною культурою [3]; 4) структурно-функціональний комплекс формування лінгвістичної культури є системою, яка включає в себе структурні (когнітивний, мотиваційно-ціннісний, технологічний) та функціональні (пізнавальний, регулятивний, комунікативний) компоненти, цілеспрямована взаємодія яких забезпечить поетапну реалізацію методів, способів формування лінгвістичної культури у процесі вивчення іноземної мови [4].

Отже, спілкування на занятті іноземної мови доцільно розглядати як комунікативно-пізнавальний процес, який має набувати пріоритету у практиці навчання іноземних мов. У процесі навчання іноземної мови важливим є факт залучення студентів до нової національної культури, традицій, побуту, соціальних відносин

народу, мова якого вивчається, а відтак необхідно формувати не лише лінгвістичну, а й соціокультурну компетентність, що забезпечить можливість брати участь у міжкультурній комунікації. Звідси впливає актуальність комунікативно-діяльнісного підходу, який сприяє не лише оволодінню знаннями про мову, а й формує комунікативні навички та вміння, фонові знання іншомовної культури, знання норм і правил соціального спілкування у певному середовищі (І.О. Зимня, Н.І. Гез). Такий підхід дає можливість студентам адекватно сприймати іншомовні поняття і відповідно використовувати їх у різноманітних соціально обумовлених ситуаціях спілкування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балл Г.О. Методологічні засади використання і вдосконалення людинознавчої термінології / Г.О. Балл // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Вип. 38. – Рівне, РДГУ, 2007. – С. 4-12.
2. Бодалев А.А. Личность и общение: Избранные труды / А.А. Бодалев. – Москва: Педагогика, 1983. – 271 с.
3. Борщева В.В. Формирование лингвистической культуры студентов: На материале изучения английского языка: дис. канд. пед. наук: 13.00.01 / Борщева Вероника Владимировна. Саратов, 2005. – 217 с.
4. Быхтина Н. В. Формирование лингвистической культуры курсантов юридического института МВД: В процессе изучения иностранного языка: дис. канд. пед. наук: 13.00.08 / Быхтина Наталья Владимировна Белгород, 2006. – 220 с.
5. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Язык и культура: Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного / Е.М. Верещагин, В.Г. Костомаров. – Москва: Русский язык, 1993. – 269с.
6. Леонтьев А.А. Основы психолингвистики / А.А. Леонтьев. – Москва: Смысл, 1999. – 287 с.
7. Леонтьев А.А. Язык, речь, речевая деятельность / А.А. Леонтьев. – Москва: Просвещение, 1969. – 214 с.
8. Штульман Э.А. Основы эксперимента в методике обучения иностранным языкам / Э.А. Штульман. – Воронеж: Изд-во ВГУ, 1971. – 144 с.
9. Щерба Л.В. Преподавание иностранных языков в средней школе. Общественные вопросы методики / Л.В. Щерба. – Москва: Высшая школа, 1974. – 112 с.

Резюме. В статье речь идет об актуальности обращения к проблеме формирования лингвистической культуры в контексте изучения иностранного языка. Автор анализирует понятие „лингвистическая культура”, рассматривает его составляющие, предлагает способы формирования лингвистической культуры студентов в процессе изучения английского языка.

Ключевые слова: культура, язык, лингвистическая культура, компоненты лингвистической культуры, общение, образование, компетентность.

The summary. The author of the article addresses to the problem of linguistic culture, defines the term “linguistic culture” and suggests the ways of its formation while learning English.

Key words: culture, language, linguistic culture, components of linguistic culture, communication, education, competence.

Одержано редакцією 17.12.2010 р.

УДК: 81'1:005

Н.М. КУЗЛО

СИСТЕМА ВПРАВ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ „БУДІВНИЦТВО”

Резюме. В статті розглядається система вправ для студентів будівельних спеціальностей. Вказується важливість використання комунікативного методу навчання і розробки вправ із навчанням чотирьох видів мовленнєвої діяльності. Виділено завдання із врахуванням різних компетенцій.

Ключові слова: лексична одиниця активного, пасивного і потенціального словників, функціональний тип, зразок мовлення, професійно-орієнтована лексика.

Варто зазначити, що майбутніх будівельників варто навчати за комунікативним методом, оскільки він передбачає включення такого фактору як мотивація, яка забезпечується тим, наскільки моделюється в процесі навчання характер спілкування. Враховуючи те, що комунікативність передбачає мовленнєву спрямованість навчального процесу та індивідуалізацію навчання мовленнєвої діяльності, даний метод є ефективним для формування міжкультурної комунікації студентів. При вступі у комунікацію носіїв різних культур є цілком вірогідною поява певних проблем, що від початку пов'язані з причетністю до різних культур. Проблемами такого роду можуть бути труднощі в порозумінні, нерозуміння, створення окремих упереджень, а у подальшому перебігу – відмежування, скривдженість або соціальна ізоляція. Тому важливо будувати навчальний процес і підбирати такі вправи, щоб залучати майбутніх будівельників до міжкультурної комунікації для того, щоб запобігти у майбутньому зазначених вище проблем. **Мета** – запропонувати теоретичні передумови створення навчально-методичного комплексу з англійської мови для студентів будівельних спеціальностей.

ЗМІСТ

<i>Попова Д.А.</i> Лексико-семантична варіативність канадської англійської	3
<i>Власюк Г.М.</i> Аналіз та класифікація тематичних груп польських фразеологічних одиниць „Людина – Діяльність – Власні назви”	5
<i>Косолапов В.І.</i> Про сучасну перекладну англійську лексикографію (за матеріалами словників малого та середнього розміру)	8
<i>Ботвінко О.М.</i> Лексико-семантичне поле „Презирство” (за матеріалами сучасної англійської мови)	13
<i>Поліщук О.С.</i> Концепт „Розум” в англійській мовній картині світу	18
<i>Пальчевська О.С.</i> Лінгвокогнітивне моделювання та профілювання базової ситуації початок подорожі у дискурсі чарівної казки	20
<i>Палій В.П.</i> Семантичні типи складних та безсполучникових питальних речень у сучасній французькій та українській мовах	25
<i>Черняк О.В.</i> Динамічно-функціональний аспект перехідної категорії у французькій мові	28
<i>Мороз Л.В., Пашко І.О.</i> Про роль функціонально-семантичних полів у визначених різновидах текстів	30
<i>Мороз Л.В. Пашко І.О.</i> Лексична креативність як основа семантичної компетенції студентів ВНЗ	34
<i>Калініченко М.М.</i> Рецепція творчості Г.Мевілла у сучасній Польщі	38
<i>Старух О.В.</i> „Жіночі студії” у контексті сучасного вітчизняного літературознавства	41
<i>Пархомчук М.М.</i> Zum Problem der Wortbildung im Deutschen: Kurzwörter in linguistisch-stilistischer Hinsicht	46
<i>Волошина Н.В.</i> Научное общение на английском языке магистров неязыковых специальностей	48
<i>Михальчук Н.О., Безкоровайна О.В.</i> Лінгвістична характеристика сучасної топонімічної карти Великобританії	55
<i>Безкоровайна О.В.</i> Лінгвістичний аналіз поняття „культура особистісного самоствердження” у контексті філософського та сучасного розуміння проблеми	58
<i>Хвищук С.В.</i> Проблеми вивчення латинської мови на немовних факультетах	63
<i>Цаль Т.В.</i> Сучасні методологічні вивчення іноземної мови згідно міжнародних стандартів та як запорука мобільності в контексті Болонських вимог	66
<i>Касаткіна О.В.</i> Формування лінгвістичної культури студентів на заняттях іноземної (англійської) мови	67
<i>Кузло Н.М.</i> Система вправ навчально-методичного комплексу з англійської мови для студентів напряму підготовки „Будівництво”	70
<i>Зінчук І.В.</i> Застосування автентичних матеріалів на уроці іноземної мови	73
<i>Андрощук А.В.</i> On Some Controversial Issues of English Grammar	76
<i>Орлова С.І.</i> Principles of classification of idioms	79
<i>Верьовкіна О.Є., Ярута Н.П.</i> Intertextuality of the parable „Jonathan Livingston seagull” by Richard Bach	85
<i>Бігунова С.А., Зубілевич М.І.</i> Politically correct English	87
<i>Джава Н.А.</i> Literaturvermittlung im Daf-Unterricht	89
<i>Вакулінська Л.М.</i> Структурно-семантична характеристика антропонімів у біблійних текстах	93
<i>Липиніна О.Л.</i> Die Besonderheiten der sozial-politischen Lexik (neue Wortbildungsmuster)	95
<i>Василькевич С.С.</i> Student slang in special slang system	97
<i>Михальчук Н.О.</i> The basic procedures of stylistic analysis, their characteristics	100
<i>Відомості про авторів</i>	107

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ. ІНОЗЕМНІ МОВИ

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 2

Відповідальний редактор збірника Мороз Л.В.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Ніколайчук Г.І.
Технічний редактор Котяз О.
Комп'ютерна верстка Кречмаровський В.Л.

Підписано до друку 25.02.2011 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 14,2. Обл. вид. арк. 29,1. Замовлення № 95/1. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 **Актуальні проблеми сучасної філології. Іноземні мови: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 2. – Рівне: РДГУ, 2011. – 108 с.**

ISBN 966 — 7281 — 10 — 01.

Збірник наукових праць містить статті з теоретично-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 38'243

ББК 81.2